

Warszawa, ...2012 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
Zespół ds. Zdrowia Psychicznego

RzPP-ZZP-0932-22-6/AST/GB/12

Protokół ze zbadania sprawy na miejscu

przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta w dniu 13 września 2012 r. w Zakładzie Lecznico - Wychowawczym Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Częstochowie.

1. Podstawy prawne

Działania sprawdzające przeprowadzono na podstawie art. 50 ust. 3 w zw. z art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹ (dalej: ustawa o prawach pacjenta). Zgodnie z przywołanym przepisem „Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu”.

Kierownictwo ww. placówki zostało poinformowane o zamiarze przeprowadzenia czynności² w dniu ich rozpoczęcia.

Czynności sprawdzające zostały przeprowadzone przez:

1. Pana Grzegorza Błażewicza – Kierownika Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta;
2. Pana Stanisława Frydrychowicza – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta;
3. Panią Agnieszkę Stępską – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta;

¹ Dz. U. z 2009 r., Nr 52, poz. 417 z późn. zm.

² Pismo Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 12.09.2012 r. (znak: RzPP-ZZP-0932-22-1/BW/12)

Rzecznik Praw Pacjenta

Kryszyńska Barbara Kozłowska

13

4. Aleksandrę Skoczylas – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego w Biurze Rzecznika Praw Pacjenta.

Wskazane osoby posiadały stosowne upoważnienia do przeprowadzenia weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta, udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Zakład Leczniczo - Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Częstochowie został wpisany do rejestru zakładów opieki zdrowotnej w dniu 3 czerwca 1993 r., Nr Księgi Rejestrowej: 24-01050, Regon: 006227265-00118, NIP: 553-23-17-710. Organem założycielskim jest Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia z siedzibą w Warszawie przy ul. Żytniej 3/9.

Celem Zakładu jest udzielanie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym intelektualnie i fizycznie świadczeń zdrowotnych służących przywróceniu i poprawie ich zdrowia.

Struktura zatrudnienia w Zakładzie:

1. Lekarz ortopeda – 1 etat;
2. Lekarz pediatra – ½ etatu;
3. Lekarz neurolog – ¼ etatu;
4. Pielęgniarka koordynująca – 1 etat;
5. Pielęgniarki – 2,5 etatu;
6. Rehabilitantka – 1 etat;
7. Technik Fizykoterapii – 1 etat;
8. Psycholog - ½ etatu;
9. Logopeda – ½ etatu;
10. Pedagog terapeuta – ½ etatu;
11. Opiekunka dziecięca – 7 etatów;
12. Opiekun terapeuta – 1 etat;

---

³ Nr upoważnień: RzPP-ZZP-0932-22-2/BW/12,
RzPP-ZZP-0932-22-3/BW/12,
RzPP-ZPR-0932-22-4/BW/12,
RzPP-ZPR-0932-22-4/BW/12.

Pomieszczenia higieniczno-sanitarne wyposażone są w wanny i prysznice (dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo); mydło w dozownikach oraz ręczniki jednorazowego użycia i pojemniki na zużyte ręczniki (§ 12 ust. 1 pkt 7 ww. *rozporządzenia*).

Ponadto, w placówce wyodrębniono: dwie duże świetlice, dwie stołówki, salę gimnastyczną, salę rehabilitacyjną, gabinet lekarski, gabinet zabiegowy, pokój psychologa, pokój pedagoga, pokoje wychowawców oraz kuchnię. W dniu kontroli stwierdzono, iż wszystkie pomieszczenia utrzymane były w należyтым stanie sanitarno – higienicznym i porządkowym.

W dniu kontroli w Zakładzie przebywało 35 podopiecznych, w tym 6 chłopców i 29 dziewcząt w wieku szkolnym. Świadczenia zdrowotne wynikające z profilu działalności Zakładu, udzielane są całodobowo.

Placówka zapewnia całodobowe wyżywienie według jadłospisu, który ustalony został w oparciu o potrzeby i dzienne normy żywieniowe adekwatne do potrzeb pacjentów. Posiłki przygotowywane są w kuchni na terenie obiektu.

W zakładzie realizowany jest plan pracy dydaktyczno – wychowawczej oraz plan terapii pedagogicznej. Wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny w Katolickich Szkołach Specjalnych w Częstochowie przy ul. Łukasińskiego 24 (Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Szkoła Przesposabiająca do Pracy, Szkoła Zawodowa). W placówce obowiązuje ramowy rozkład zajęć uwzględniający stałe pory posiłków, odrabianie lekcji oraz zajęcia dydaktyczno - wychowawcze i terapeutyczne. Pacjenci mają dostęp do komputera (Internetu). W wyznaczonych godzinach mają też możliwość oglądania TV i słuchania radia.

Pacjenci mają zapewniony kontakt z osobami bliskimi, odwiedziny odbywają się codziennie. Aparat telefoniczny jest usytuowany w ogólnie dostępnym miejscu (korytarz) i nie ma żadnych ograniczeń w zakresie korzystania z połączeń telefonicznych. Niektórzy podopieczni posiadają swoje telefony komórkowe. Powyższe potwierdza, iż pacjenci mają zapewnione prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 33 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).

Pacjenci nie wnosili uwag/skarg dotyczących nieetycznych zachowań personelu. Wyrażali zadowolenie z pobytu w Zakładzie, podkreślając, że personel jest przyjaźnie i życzliwie do nich nastawiony (art. 8 zd. 2 ustawy o prawach pacjenta).

Stwierdzono, że Świadczeniodawca nie wyeksponował na terenie placówki informacji o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz informacji dotyczącej danych

13. Ksiądz kapelan – niedziela i święta;

14. Salowa – 6 etatów.

3. Zakres badania sprawy na miejscu

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień do zbadania sprawy na miejscu, podjęli czynności sprawdzające w zakresie stopnia przestrzegania praw pacjenta w Zakładzie Leczniczo - Wychowawczym Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Częstochowie (dalej: Zakład).

Zakres przeprowadzonych działań sprawdzających obejmował w szczególności przestrzeganie praw pacjenta określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* oraz przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* oraz przepisów szczególnych.

4. Czynności i ustalenia związane ze zbadaniem sprawy na miejscu

W wyniku przeprowadzonych czynności, tj.:

- rozmów z pacjentami, personelem medycznym oraz pomocniczym;
- oględzin pomieszczeń Zakładu;

stwierdzono, co następuje:

Zakład usytuowany jest w budynku dwupiętrowym, dwuskrzydłowym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych, w tym jest wyposażony w windy osobowe. W budynku znajdują się 4 sale łóżkowe z podziałem na żeńskie i męskie. W salach zapewniony jest dostęp do łóżek pacjentów z trzech stron, łóżka są ustawione w salach w sposób umożliwiający ich wyprowadzenie bez konieczności przesuwania łóżek sąsiednich, tym samym spełnione zostały wymogi określone w § 17-20 przywołanego *rozporządzenia*. Jedna z sal łóżkowych jest przeznaczona dla 18 pacjentów – fakt ten budzi uzasadnione wątpliwości czy tak duże zagęszczenie osób pozwala na zapewnienie intymności i godności pacjenta (art. 20 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*). Materace są zabezpieczone pokrowcami, pościel czysta, wymieniana na życzenie pacjenta i w razie potrzeby.

W pokojach łóżkowych znajdują się szafki przyłóżkowe oraz szafy ubraniowe. W jednym z pomieszczeń łóżkowych stolarka okienna jest w złym stanie technicznym.

teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta (art. 11 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).

Ponadto stwierdzono, że personel nie posiadał identyfikatorów. Zgodnie z ustawą a dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*⁴ „osoby zatrudnione w szpitalu oraz pozostające w stosunku cywilnoprawnym z podmiotem leczniczym, którego przedsiębiorstwem jest szpital, są obowiązane nosić w widocznym miejscu identyfikator zawierający imię i nazwisko oraz funkcję tej osoby”.

W zakładzie przestrzega się całkowitego zakazu palenia.

4. Wnioski

W Zakładzie Leczniczo - Wychowawczym Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Częstochowie, doszło do naruszenia następujących praw pacjenta:

- 1) do informacji o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (art. 11 ust. 1 cyt. ustawy *o prawach pacjenta*);

Ponadto, doszło do naruszenia obowiązujących przepisów prawa, w zakresie:

- 1) ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. *o działalności leczniczej*⁵, która stanowi, iż osoby zatrudnione w szpitalu oraz pozostające w stosunku cywilnoprawnym z podmiotem leczniczym, którego przedsiębiorstwem jest szpital, są obowiązane nosić w widocznym miejscu identyfikator zawierający imię i nazwisko oraz funkcję tej osoby;

Ponadto, jako kwestie incydentalne należy wskazać:

- w jednym z pomieszczeń łóżkowych stolarka okienna jest w złym stanie technicznym;
- zbyt duże zagęszczenie pacjentów w jednej z sal.

---

⁴ Dz. U. z 2011 r., Nr 112 poz.654

⁵ Dz. U. Nr 112, poz. 654

5. Zalecenia

- 1) Umieszczenie w miejscu ogólnodostępnym informacji o:
  - prawach pacjenta;
  - danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta;
- 2) Wprowadzenie obowiązku noszenia przez personel Zakładu imiennych identyfikatorów;
- 3) Dostosowanie pomieszczeń do wymagań uregulowanych w rozporządzeniu *w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej*;
- 4) Rozważyć inne rozlokowania pacjentów, by nie przebywali w tak dużej sali (tj. 18 – osobowej).

Grzegorz Błaszczak

1. Protokół ze zbadania sprawy na miejscu przekazano do wiadomości:

- 1) Pani Anny Poturaj, Dyrektora Zakładu Leczniczo - Wychowawczego Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Częstochowie; ul.św. Barbary 9/11, 42-200 Częstochowa;
- 2) Pana Bartosza Arłukowicza, Ministra Zdrowia, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa;
- 3) Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia z siedzibą w Warszawie; ul. Żytniej 3/9, 01-014 Warszawa;
- 4) Pana Marka Michalaka Rzecznika Praw Dziecka; ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa;
- 5) Pana Grzegorza Nowaka, Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia; ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
- 6) Pani prof. dr hab. Ireny Lipowicz, Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa.

